

LECTIA a XIV-a

CINCIZECIMEA:
Duhul Sfânt
cercetează inima!

VERSETUL-CHEIE

Toți împreună erau nelipșiți de la Templu în fiecare zi, frângeau pâinea acasă și luau hrana cu bucurie și curăție de inimă.

FAPTELE AP. 2:46

Text: Faptele apostolilor 2:14–37

Ideea centrală: Dumnezeu ne folosește ca mesageri ai Evangheliei mântuirii, prin care cercetează inima în măsura în care trăim în plinătatea Duhului Sfânt.

Scopul lecției: Să învățăm să cunoaștem modul în care Duhul Sfânt desfășoară lucrarea de cercetare a inimii omului și să ne alăturăm acestei lucrări împlinind porunca lui Hristos de a fi mesageri ai Evangheliei mântuirii.

Evenimentul major al pogorârii Duhului Sfânt are implicații majore pentru viața credinciosului, pentru adunarea poporului lui Dumnezeu și pentru societatea umană care trăiește în această realitate nouă, inaugurată la Cincizecime. Ce poate experimenta mai bun umanitatea care intră în contact cu lucrarea persoanei binecuvântate și supranaturale, dumnezeiești a Duhului Sfânt? Rugăciunea arzătoare a credinciosului: „Arată-mi căile Tale!” sau „Arată-mi slava Ta!” poate fi rostită cu încredere și așteptare ferventă. Însă, cum ne asistă Duhul Sfânt în acest demers sincer?

Adevărul biblic privitor la persoana și lucrarea Duhului Sfânt nu este limitat la o anumită perspectivă asupra darurilor supranaturale, așa cum vedem în frământările actuale și discursul teologic contemporan. Dimpotrivă, în Scripturi bogăția învățăturilor cu privire la persoana și

lucrarea Duhului cuprinde *personalitatea Duhului Sfânt* (Ioan 14:16; 15:26 – utilizarea cuvântului „alt” (*allos* - în limba greacă la genul masculin), *divinitatea Lui* (2 Corinteni 3:17), *implicarea Duhului în actul creator* (Geneza 1:2), *convingerea de păcat* (Geneza 6:3; Ioan 16:8), *călăuzirea credinciosului* (Psalmul 143:10; Ioan 16:13), *regenerarea* (Ioan 3:5), *proslăvirea Fiului* (Ioan 16:14; 2 Corinteni 12:3), *umplerea cu Duhul Sfânt* (Faptele ap. 2:4; Efeseni 5:18), *inspirarea Scripturilor* (2 Timotei 3:16, 17), *sfințirea* (2 Tesaloniceni 2:13), *mijlocirea pentru credincios* (Romani 8:26), *formarea bisericii* (Ioan 17:21), *atribuirea de daruri spirituale* (1 Corinteni 12:11) sau *rodirea spirituală* (Galateni 5:22, 23), pentru a expune doar câteva dintre comorile învățaturii biblice în acest sens. Oare nu riscăm să devenim privați de lucrarea binecuvântată a Duhului Sfânt accentuând doar una dintre activitățile Sale în detrimentul multiplelor beneficii pe care lucrarea Sa le poate aduce în viața noastră? Cu care dintre învățăturile biblice de mai sus ai spune că ești familiar? Câte ai putea să le prezinți unui nou convertit pentru a crește în credință?

Capitolul 2 al cărții Faptele apostolilor prezintă, alături de fenomenele supranaturale care au însoțit pogorârea Duhului Sfânt, mai multe aspecte ale uncii dintre lucrările speciale ale Duhului: cercetarea inimii. Analizând textul biblic putem constata faptul că manifestărilor speciale asociate pogorârii Duhului le este acordat un spațiu mult mai restrâns (2:2–4) față de grija cu care scriitorul biblic descrie lucrarea de cercetare a inimilor celor prezenți, care va duce în final la adăugarea a aproape 3.000 de noi convertiți la numărul ucenicilor.

Elementele specifice și irepetabile (v. 2 – sunetul asemănător unui vâjâit de vânt puternic; v. 3 – limbile ca de foc împărțite și așezate pe fiecare din ei; vs. 4–6 – vorbirea în limbi cunoscute de către cei ce le-au auzit) nu au constituit miezul preocupărilor scriitorului biblic inspirat de Duhul Sfânt. Ele au constituit mai degrabă contextul care a deschis ucenicilor posibilitatea de a proclama mulțimii prezente adevărurile Evangheliei.

Pentru ce ai spune că dovedesc interes preocupările tale în acest sens? Cauți mai degrabă manifestarea unor experiențe speciale secundare din punct de vedere biblic sau recunoașterea, echiparea și mărturisirea puterii spirituale de cercetare a inimii prin lucrarea binecuvântată a Duhului

Sfânt! Cum recunoaștem această lucrare? Putem noi participa la ea? Cum cercetează Duhul Sfânt inima?

1. Duhul lui Dumnezeu împlințește mesagerul

Relatarea biblică a evenimentului pogorării Duhului Sfânt aduce în prim plan mesajul lui Petru. Istoria lui Petru a fost destul de complicată până acum. Plin de entuziasm, curaj, receptivitate, dar și capabil de gândire firească, încredere nejustificată în sine, lașitate și lepădare de Hristos, acum Petru este descris alături de ceilalți ucenici ca fiind plin de Duhul Sfânt (2:4). Mesagerul Evangheliei și-a împlinit misiunea și chemarea atunci când a transmis mesajul, nu în puterea iscusinței personale, a deprinderilor oratorice și retorice sau a mijloacelor de persuasiune manipulative, ci în puterea plinătății Duhului Sfânt (1 Corinteni 2:1–5; 1 Tesaloniceni 1:5).

Cum te-ai caracteriza ca creștin? De unde derivă credibilitatea ta ca mesager al harului? Ai putea spune cu deplină libertate că trăiești în plinătatea Duhului? Ce înseamnă a fi umplut de Duhul Sfânt? Starea noastră spirituală, ca mesageri ai harului mântuirii, corespunde cu rugăciunea „Arată-mi căile Tale!”? Ce ne învață Scriptura cu privire la mesagerii mântuirii? Contează ce fel de oameni proclamă Evanghelia pentru a străpunge inimile oamenilor? Cum ar trebui să fim pentru ca Duhul lui Dumnezeu să lucreze prin noi?

a. Plini de Duhul Sfânt, nu de vicii

În această împrejurare, ucenicilor li s-a adus acuza batjocoritoare că sunt plini de must. Beția este, cu siguranță, un viciu, care alături de altele discreditează mesagerul (1 Timotei 3:1–13, Tit 1:5–9); de aceea Petru arată că o asemenea posibilitate este exclusă în cazul lor (Faptele ap. 2:15). Mai mult, citând pe prorocul Ioel, apostolul explică faptul că manifestările la care asistă cei prezenți sunt rezultatul direct și exclusiv al lucrării speciale de umplere cu Duhul Sfânt (2:16–21).

Scriptura avertizează în repetate rânduri cu privire la pericolul reprezentat pentru ascultători de caracterul pervertit al mesagerului (2 Timotei

2:16–18; 2 Timotei 3:5–9; Iuda 4, 9–16). Poți identifica în viața ta vreun viciu din pricina căruia nu poți fi un mesager eficient pentru Hristos?

b. Plini de Duhul Sfânt, nu de „senzațional”

În contextul mai larg al Scripturii observăm rolul determinant al transmiterii mesajului mântuirii prin împlințirea realizată de Duhul Sfânt pentru convertiri autentice. Asistând la semnele și minunile pe care Dumnezeu în planul Său a hotărât să le folosească pentru o vreme, ca să confirme pentru cei expuși la Evanghelia faptul că aceasta este de sorginte divină (cf. Evrei 2:2–4; 2 Corinteni 12:12; Marcu 16:20), unii au fost fascinați de puterea spirituală demonstrată de apostoli în cadrul miracolelor pe care le-au săvârșit și au dorit să imite aceste daruri. Simon în Samaria (Faptele ap. 8:13, 18–19) și cei șapte fii ai lui Sceva în Efes (19:11–17) au încercat prin mijloace firești să manipuleze sau să imite lucrarea plină de putere Duhului Sfânt, iar istoria lor a căpătat o turnură dramatică.

Credincioșii bapțiști au crezut dintotdeauna într-un Dumnezeu atotputernic. De aceea, în fața acuzelor că datorită învățaturii despre lucrarea Duhului Sfânt ei limitează puterea lui Dumnezeu, răspunsul credincioșilor bapțiști a fost acela că învățătura baptistă susține atributul *deplinei* atotputerniciei a lui Dumnezeu.

Credincioșii bapțiști cred și au crezut dintotdeauna că Dumnezeu poate să vorbească deslușit, pe înțelesul ființei umane și nu este limitat la bolboroseli glosolalice de neînțeles. De asemenea, credincioșii bapțiști cred și au crezut dintotdeauna că Dumnezeu poate să vindece conform vocii Sale suverane instantaneu, deplin și orice boală fără a fi limitat prin nevoia de mai multe încercări sau printr-un procent de reușită inferior celui în care Și-a exercitat voia.

Potrivit învățaturii baptiste, Dumnezeu poate și chiar răspunde fără eroare prin Scripturile revelate la toate problemele ridicate de conștiința umană sau de circumstanțele vieții, atât în aspectele legate de credință, cât și de trăire a credinciosului, fără a fi limitat prin erorile demonstrate în activitatea celor ce transmit mesaje prevestitoare altora ca venind din partea lui Dumnezeu. În fapt, autoritatea și maturitatea spirituală a credinciosului rezidă nu în multitudinea de miracole sau experiențe spirituale pe care mărturisește că

le-a trăit, ci în supunerea lui smerită față de voia lui Dumnezeu și umblarea lui în ascultare de Duhul Sfânt care i-a umplut inima.

2. Duhul lui Dumnezeu întrebuițează Scriptura

Proclamarea lui Petru din Ziua Cincizecimii evidențiază faptul că Duhul lui Dumnezeu va folosi Cuvântul lui Dumnezeu pentru a străpunge scururile condiției pervertite ale inimii umane. Cum întrebuițează Petru Scripturile? Cum folosește Duhul Sfânt Scripturile pentru a sensibiliza și transforma inima?

a. Cunoașterea Scripturii

Una dintre primele mărturii cu privire la ucenicii Domnului Isus a fost aceea că sunt oameni simpli (Faptele ap. 4:13). Petru făcea și el parte din această categorie de „oameni necărturari și de rând.” Această simplitate, însă, nu presupune superficialitate în cunoașterea Scripturilor.

Este îngrijorător faptul că analfabetismul biblic caracterizează tot mai mult generația creștinilor contemporani. Petru a fost un simplu pescar. Cu toate acestea, în proclamarea Evangheliei citează Ioel 2, Psalmul 16 și Psalmul 110. Citirea, meditarea la Scripturi, studiul și memorarea Scripturii sunt vitale și trebuie să reprezinte fundamentul mărturisirii Evangheliei pentru ca aceasta, prin lucrarea launtrică a Duhului Sfânt, să cerceteze inimile oamenilor (Romani 10:17; 2 Corinteni 4:1, 2). Cum crezi că ai putea îmbunătăți în viața personală cunoașterea Cuvântului pentru o mai puternică mărturisire a Evangheliei?

b. Explicarea Scripturii

Explicarea Scripturilor este strâns legată de cercetarea și transformarea inimii. Explicarea este în sine un proces rațional. Într-un astfel de demers, cu precădere, este solicitată gândirea. Acest fapt ne determină de cele mai multe ori să tragem concluzia că explicarea Scripturilor nu poate stârni emoții, entuziasm sau sensibilizare (cercetare). De aceea, predicarea expozitivă întâlnește uneori atâta opoziție nu doar în rândurile ascultătorilor, ci chiar între cei care doresc să transmită Evanghelia.

Biblia face însă o conexiune strânsă cu cercetarea inimii (Luca 24:27, 32). Tâlcuirea (interpretarea) și deschiderea (explicarea în detaliu) Scripturilor a făcut ca inima ucenicilor să se aprindă. Explicarea Scripturilor produce efecte asupra gândirii umane (Luca 24:44, 45). În Scriptură inima este un simbol al întregii personalități care cuprinde sentimente, rațiune și voință. Ascultătorii din Ziua Cincizecimii au rămas străpuși (cercetați) în inimă prin modul în care Petru a explicat Scripturile.

c. Aplicarea Scripturii

Textul oferă detalii semnificative și cu privire la modul de aplicare a Scripturilor. Corelarea, interpretarea și aplicarea adevărurilor biblice nu pot avea loc în afara contextului iluminării produse de Duhul Sfânt asupra minții credinciosului (1 Corinteni 2:12-14). Orice abuz sau abatere în acest proces va denatura învățătura biblică și va avea efecte dezastruoase cu consecințe eterne pentru cei ce ascultă mesajul.

Petru aplică, dovedind discernământ spiritual, textul din Ioel 2 evenimentului din Ziua Cincizecimii, iar pasajele din Psalmi la persoana lui Hristos. Mesagerul mântuirii trebuie să fie pe deplin încredințat că Duhul Sfânt va cerceta inima ascultătorului atunci când el rămâne fidel adevărului biblic.

3. Duhul lui Dumnezeu înalță pe Hristos

Mesajul Scripturilor este unic prin faptul că anunță posibilitatea eliberării omului de sub condamnarea divină sub care se găsește din pricina păcatului și refacerea relației mântuitoare cu Dumnezeu triunic doar prin persoana și lucrarea lui Isus Hristos din Nazaret. Scriptura afirmă că cercetarea inimii implică răspunsul credinței în Isus ca Domn înviat.

Dacă Duhul întrebuițează Scripturile, despre ce vorbesc ele? Ce anume din Scripturi poate provoca inima omului la un răspuns?

a. Adevărul despre identitatea lui Hristos

Mesajul lui Petru, sub călăuzirea Duhului Sfânt, insistă asupra dublei naturi a lui Isus din Nazaret. În mod natural el începe prin a aminti umanitatea Sa, deoarece acesta a fost modul în care contemporanii L-au perceput

când L-au cunoscut. De două ori (2:22, 23) Petru menționează „Omul Isus din Nazaret”. Umanitatea lui Isus nu a fost contestată de contemporanii Săi. Cu toate acestea, Petru nu ezită să reconfirme asocierea lui Isus cu rasa umană. El este pe deplin om. Dar Petru nu se oprește aici. Controversa stârnită de Isus din Nazaret privește pretenția Lui Însuși și a discipolilor Săi că El este Dumnezeu. De aceea Petru apelează la Scripturi (Psalmul 16, 110) pentru a dovedi acest adevăr, concluzionând că Dumnezeu a făcut Domn și Hristos pe Isus din Nazaret.

Cele două titluri pe care Petru le folosește pentru a descrie identitatea acestui Om nu lasă nicio urmă de îndoială cu privire la convingerile sale. Isus din Nazaret este pe deplin om, dar, în același timp, este pe deplin Dumnezeu. În această calitate de om și Dumnezeu, Isus se califică pentru a fi reprezentantul reconcilierii ambelor părți. Există un singur Mijlocitor între Dumnezeu și oameni pentru că nu este „niciun alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți” (Faptele ap. 4:12).

b. Adevărul despre moartea lui Hristos

Evanghelia proclamată de Petru conține adevăruri cutremurătoare pentru ascultători. Viața neprihănită a lui Isus a primit confirmarea Tatălui (2:22, 27) iar moartea Sa, cu toate că din perspectivă umană a fost cauzată de către propriul popor prin mâna celor fărădelege (reprezentanții Romei, 2:23), a fost planificată din veșnicie de Dumnezeu. În planul acesta suveran, etern și înțelept, Hristos trebuia să sufere și să moară o moarte ispășitoare pentru păcatele lumii (Marcu 10:45; Ioan 1:29; 10:14–15; Romani 3:24–25; Efeseni 1:7 etc.).

c. Adevărul despre învierea lui Hristos

Evanghelia mântuirii conține și mesajul crucial al învierii lui Isus din Nazaret. Faptul istoric de necontestat al învierii a fost proclamat cu îndrăzneală ca parte fundamentală a evangheliei (Faptele ap. 2:24, 32; 4:10; 26:23–26; 1 Corinteni 15:1–4 etc.) Pentru a confrunta pe ascultători cu această realitate de nețagăduit, Petru apelează atât la mărturia Scripturilor (Psalmul 16 și 110) cât și la calitatea sa și a celorlalți ucenici de martori ai arărilor lui Isus după înviere (2:32).

Conform lui Petru, învierea lui Isus din morți atestă validitatea tuturor afirmațiilor Sale făcute înainte de moarte, precum și faptul că a primit încă o dată recunoaștere din partea lui Dumnezeu Tatăl (2:24, 36; Romani 1:1–4). Mesajul învierii distinge credința creștină de mesajul oricărei alte religii de sub soare și provoacă inima omului la un răspuns concret (Romani 10:9).

4. Duhul lui Dumnezeu îndeamnă la decizie

Cum arată răspunsul concret al inimii aflate sub cercetarea Duhului Sfânt? Generează lucrarea aceasta binecuvântată a Duhului vreo responsabilitate pentru omul a cărui inimă este cercetată?

Nu toți cei prezenți la cuvântarea lui Petru au răspuns pozitiv la lucrarea Duhului Sfânt, însă apostolul i-a îndemnat ca în urma cercetării să ia decizii (2:40). Sub acțiunea mesajului evangheliei proclamate în puterea Duhului Sfânt, omul va conștientiza că acest mesaj fie îl taie pe inimă (refuzarea Evangheliei - 7:54), fie va conștientiza că acest mesaj îi străpunge inima (acceptarea Evangheliei - 2:37). Înspre ce îndreaptă Duhul Sfânt inima pe care o cercetează?

a. Duhul Sfânt îndeamnă la credință

În contextul mai larg al capitolului doi din Faptele apostolilor aflăm că noii convertiți sunt numiți „ucenici” (v. 41), „cei ce au primit propovăduirea” (v. 41) și „cei ce credeau” (v. 44). Biblia accentuează necesitatea credinței ca răspuns la mesajul harului mântuitor mijlocit de lucrarea de cercetare a Duhului Sfânt (Marcu 16:15–16; Faptele ap. 16:31; Romani 10:9, 17, Efeseni 2:8, 9 etc.). De aceea, ori de câte ori inima omului răspunde pozitiv la mesajul Evangheliei credința va fi prezentă, activă și dinamică.

b. Duhul Sfânt îndeamnă la pocăință

Apostolul Petru răspunde frământării stârnite în inimile străpunse ale ascultătorilor prin chemarea la pocăință (2:37, 38). O pocăință autentică presupune recunoașterea păcatului (Luca 18:13), regretul pentru păcat (Luca 22:61, 62), renunțarea la păcat (Psalmul 51:10), precum și repararea lui acolo unde este posibil (Luca 19:8; Faptele ap. 16:33). Ce fel de răspuns al pocăinței așteptăm de la cei ce formează Biserica lui Hristos? Cum este

pocăința la care îi îndemnăm pe cei ce declară că au fost cercetați de Duhul lui Dumnezeu?

c. Duhul Sfânt îndeamnă la botez

Fără a face din botez o condiție a mântuirii, Scriptura prezintă într-un mod echilibrat și puternic disponibilitatea la ascultare deplină a celui pe care Duhul lui Dumnezeu l-a cercetat. Această disponibilitate, evidențiată în multe pasaje ale Bibliei, este asociată cu exprimarea prin botez a realităților lăuntrice care au avut loc, a mărturiei unui cuget curat și a exprimării credinței mântuitoare (Matei 28:19–20; Marcu 16:15–16; Faptele ap. 2:38; 8:36, 37 etc.).

Actul vizibil al botezului simbolizează unirea noastră, prin credință, cu Hristos în moartea și învierea Sa, indicând moartea omului vechi și venirea la o viață nouă (Romani 6:3–8). Îndemnul lui Petru ca noii convertiți să fie botezați nu este deloc întâmplător. Dacă apostolul, sub îndrumarea Duhului Sfânt, a considerat atât de important îndemnul acesta, cu atât mai mult noi trebuie să conștientizăm oamenii a căror inimă a cercetat-o Duhul Sfânt de nevoia unei asocieri vizibile cu Isus Hristos prin mărturia publică a botezului.

Concluzii:

Ce putem învăța din lucrarea de cercetare a Duhului Sfânt din Ziua Cincizecimii?

Dacă tânjim cu adevărat în sufletele noastre ca Dumnezeu să ne arate slava și căile Sale, vom căuta cu ardoare consolidarea relației noastre cu Dumnezeu în lumina locuirii Duhului Sfânt în noi. Vom tânji după beneficiile spirituale însușite prin consolidarea lucrărilor Duhului Sfânt care constituie o prioritate pentru Scripturi în formarea caracterului cristic, a echipării noastre pentru mărturisirea evangheliei, a slujirii fraților și a lumii în care trăim. În sensul restrâns al învățaturii din Faptele apostolorum 2, vom căuta să ne punem la dispoziția Duhului Sfânt care cercetează inima; vom mărturisi Evanghelia fiecărei inimi, asigurându-ne că o facem în plinătatea Duhului; vom întrebuița Scriptura pentru această sarcină

imposibil de realizat prin alte mijloace; Îl vom înălța pe Hristos, Domnul și Mântuitorul și vom îndemna la decizia duhovnicești.

Aplicații:

- Alege una dintre învățăturile din introducere pe care să o examinezi mai îndeaproape în această săptămână.
- Începe să te rogi specific ca Duhul Sfânt să-ți descopere domeniul din viața personală care nu sunt sub controlul Său deplin. Când primești răspuns la rugăciune, mărturisește-I nevoia de a trăi în plinătatea ascultării de El și în acel domeniu.
- Roagă-te ca fiecare mărturisire a Evangheliei către semenii tăi să fie credibilă și binecuvântată cu împuternicirea pe care o poate da doar Duhul Domnului.
- Citește Scriptura după un plan de citire zilnică. Nu aștepta începutul anului următor pentru acest pas. Începe chiar azi.
- Începe să memorezi Cuvântul Lui Dumnezeu și propune-ți să folosești un verset memorat cel puțin o dată în fiecare conversație.
- Înălță pe Hristos atribuindu-I meritele din viața spirituală, morală, de familie, din viața de zi cu zi. Amintește și speranța vieții eterne. Nu te rușina să vorbești tuturor despre Cel ce reprezintă totul pentru tine.
- Folosește fiecare oportunitate pe care Duhul lui Dumnezeu ți-o scoate în cale pentru a explica și a îndemna la credință, pocăință și botez. Lasă rezultatele lucrării de cercetare a inimii în seama Duhului Sfânt.

.....
autor: Viorel Corneliu Ile, *pastor, Biserica Baptistă „Sion”, Oradea*
 .....